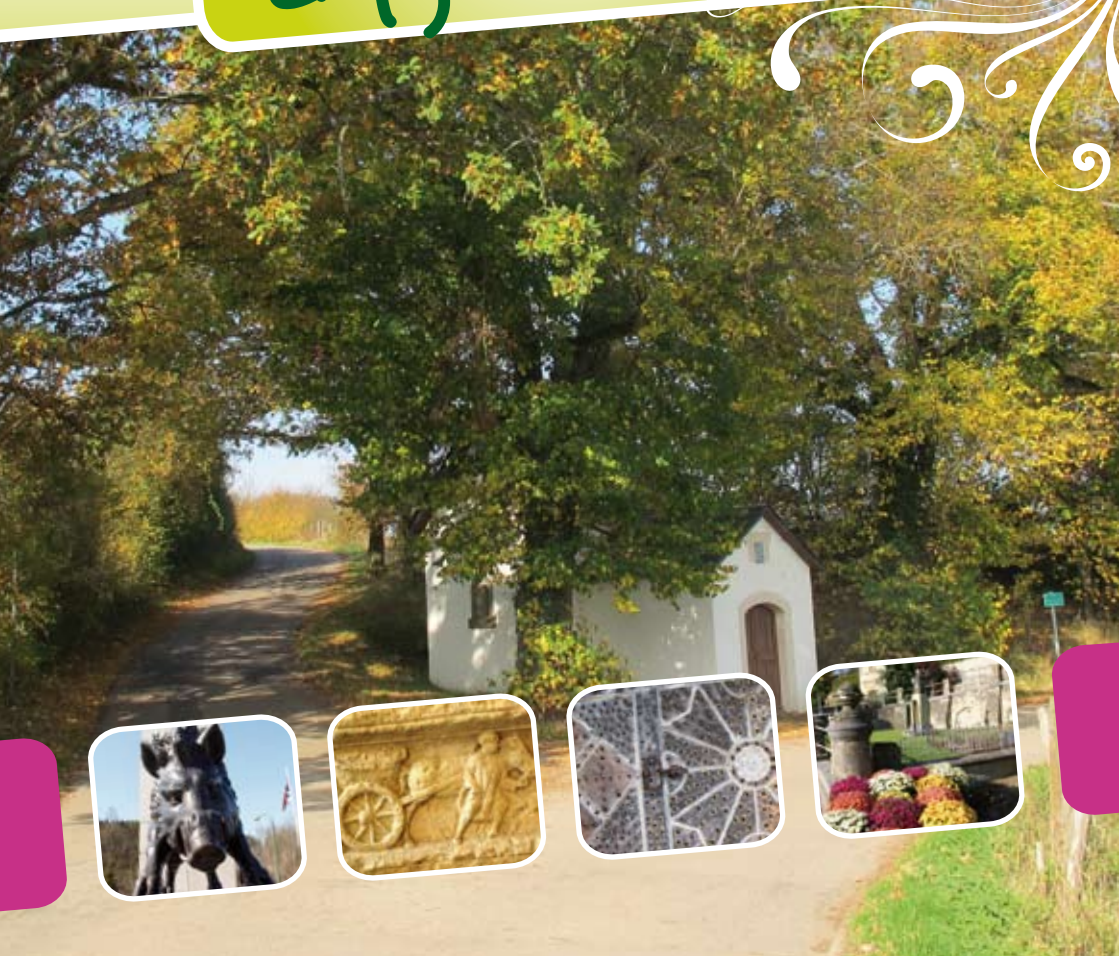

In de streek van Arlon, drie erfgoedroutes

ARLON | ATTERT | AUBANGE | MARTELANGE | MESSANCY

Maison du Tourisme
du Pays d'Arlon

www.arlon-tourisme.be

ROUTE 1 - "Arlon, stad en platteland" - 57 km

ARLON

Eens een Gallo-Romeinse vicus, nu hoofdstad van de provincie Luxemburg, is een stad met een rijk en gedifferentieerd religieus, burgerlijk, militair, archeologisch en historisch patrimonium.

Stadswandeling gratis verkrijgbaar in de Koninklijke Dienst voor Toerisme van Arlon.

GUIRSCH

Eén van de **oudste dorpjes rond Arlon geklasseerd** door Monumentenzorg. Te zien: kasteel van de XVIIIde eeuw, typische hoeven van de streek van Arlon (XVIII et XIXde eeuw).

Erfgoedwandeling op www.arlon-tourisme.be

BONNERT

"**La Platinerie**" was een ijzermolen met pletterij, gebouwd in 1693. Er werden voorwerpen gemaakt voor de smeden van de ijzerfabrieken Pont'Oye van Habay. Aan de bosrand, een schilderachtig kapelletje (XVIIIde E).

Tussen Sampont en Fouches, een fragment van de **Romeinse heirweg** Reims - Arlon - Trèves (Iste E).

AUTELBAS

Een kasteel van de XIIIde eeuw werd door brand verwoest in 1983. Er blijven nog twee ronde torens van over. Autelbas was ook een ceramiekcentrum in het Karolingische tijdperk.

STERPENICH

De **17de eeuwse kasteelhoeve** bestaat uit een harmonieus geheel van verschillende gebouwen rond een rechthoekige koer.

CLAIREFONTAINE

De **archeologische site bestaat voornamelijk uit de ruïnes van de Middeleeuwse abdij** (XIIe -XVIIIde E), de neo-gothische kapel ter ere van O.L.V van de Schone Liefde en de crypte van Ermesinde, de stichtster van de abdij.

Archeologisch ontdekkingspad verkrijgbaar in de Dienst voor Toerisme Arlon

visite.arlon@gmail.com

ROUTE 2 - "Een grensoverschrijdende ontdekkingstocht" - 46 km

GRENDEL

Dit straatdorp bestaat uit verschillende grote oude boerderijen. In het natuurreservaat, een grenspaal op de Belgisch-Luxemburgse grens die vastgelegd werd in 1843.

ATTERT

De gemeente bestaat uit 17 dorpen, tegelijkertijd ook de oppervlakte van Regionaal Landschap Attertdal. In het centrum van Attert, de oude hallekerk Sint-Etienne (1763) met een prachtig portaal.

Het Bezoekerscentrum

Bevindt zich in het centrum Schuman. In de negen zalen met moderne scenografie worden onderwerpen belicht zoals geologie, landelijk patrimonium, legenden, de cyclus van het water.... Het gemeentehuis en het VVV zijn ook in deze gebouwen ondergebracht.

HAUT-MARTELANGE

De laatste leesteenfabrieken sloten hun deuren in 1986.

Ontdek de geschiedenis in het Ecomuseum, www.ardoise.lu

Langs de N4, afrit Grumelange, staat het monument "**de Ardennese Jagers**", ingehuldigd in 1952.

GRUMELANGE

Schilderachtig dorpje genesteld in de vallei en in een bocht van de Sure. Rond de witte Sint-Josefskapel (1700) staan verschillende mooie boerderijen (XVIIIde E.)

MARTELANGE

Het onthaal en het Bezoekerscentrum van Regionaal Landschap Boven-Sure Anlierwoud bevindt zich in het gerestaureerd **molenhuis Kuborn** (XVIIde E.). Martelange, eens hoofdstad van de leisteindustrie, besteed veel aandacht en zorg aan de restauratie van zijn landelijk erfgoed.

Historische wandeling op www.arlon-tourisme.be

NOBRESSART

Dit is erkend als "Eén van de mooiste dorpen van Wallonië". De bouwstijl van de hoeven is typisch voor Lotharingen.

Erfgoedwandeling op www.arlon-tourisme.be

asbl.apda@attart.be en contact@parcnaturel.be

ROUTE 3 - "De Drielandenstreek" - 36 km

MESSANCY

Het gemeentehuis (ook wel Villa Tesch genoemd) is gebouwd in eclectische stijl. In de hal zijn er enkele mooie Art Nouveau-elementen te bewonderen.

In **het park staan** de 2 gerestaureerde Mathelintorens, herinneringen aan het oude domein van de Heren van Tornaco (XVIIIde E.) en vervolgens eigendom van de familie Mathelin in 1806.

GUERLANGE

Dit dorp ligt boven op een heuvel en heeft samen met de kasteelhoeve van Noedelange (XIVde E), een belangrijke rol gespeeld in de lokale geschiedenis. De grafzerken en kruisen illustreren de ontwikkeling van grafschriften in de loop der eeuwen.

Erfgoedwandeling op www.arlon-tourisme.be

ATHUS

De **ijzerindustrie** heeft zich hier ontwikkeld vanaf de XVIIde E en ging teloor in 1977. Dit lang industrieel verleden heeft zijn sporen nagelaten in het stadsbeeld (arbeiderswijken begin XXste E, villas voor de meestersmeden...).

Permanente tentoonstelling "Athus et l'Acier"

Ontdek de saga van de ijzerindustrie in de Drielandenstreek.
<http://users.skynet.be/els13906/Musee/indexbis.html>

AUBANGE

Van het kasteel (1422) van het Claimaraisdomein blijft er nog een toren, de "Uilentoren". **Het VVV** is gevestigd in de gerestaureerde kasteelhoeve (XIXde E).

HALANZY

Op het **gemeenteplein staan** enkele transportwagentjes die herinneren aan de mijnen van de omstreken waar men tussen 1800 en 1970 het ijzererts ontgon. In de straat "**rue de la Fraternité**" staat een kruis in kalksteen waar recht werd gesproken (1763).

si-aubange@skynet.be

www.arlon-tourisme.be

VVV Martelange
Rue de Radelange 43A
☎ +32 (0)63 60 08 60

VVV Attert
☎ +32 (0)63 23 62 88

VVV Aubange
Domaine de Clémarais
☎ +32 (0)63 38 86 54

Streektoerisme Arlon

Rue des Faubourgs 2
6700 Arlon

☎ +32 (0)63 21 94 54

Fax +32 (0)63 22 60 89

info@arlon-tourisme.be
www.arlon-tourisme.be

Open op weekdagen
van 8u30 tot 17u

Weekends en feestdagen
van 9u tot 17u

Gesloten op 01/01,
01/11 en 25/12

In hetzelfde gebouw :

**Koninklijke Dienst
voor Toerisme Arlon**

☎ +32 (0)63 21 63 60
info@ot-arlon.be

ARLON | ATTERT | AUBANGE | MARTELANGE | MESSANCY

Met de steun van :

Ministerie van
het Waals
Gewest/Toerisme

De Provincie
Luxemburg

**Verantwoordelijke
uitgever :**
Streektoerisme Arlon

Foto's :
Valérie Peuckert, Pascal
Willems, Elisabeth Tonglet,
MTPA

VERKLARING :

Route 1 - 57 km

Route 2 - 46 km

Route 3 - 36 km

Verbinding

Traditionele boerderij

Watermolen

Fontein / Pomp
Wasplaats

Schilderachtig dorpje

Kasteel / Toren
Kasteelhoeve / Vesting

Grenspaal

Militair / Gedenkenis

Romeinse toren
Archeologische site

Romeinse heirweg

Monument

Station

Kapel

Bijzondere kerk

Tempel
(synagoge)

Kruis

Ijzer / Mijn / Leisteen

Regionaal
Landschap
Boven-Sure
Anlierwoud

Regionaal
Landschap
Attertvallei

Erfgoedwandeling

Museum of
bezoekerscentrum

Toeristische info

Rondleiding
op aanvraag

Uitriksel van de kaart: provincie Luxemburg - IGN 1/100 000

Trajecten

Route 1

Arlon > Frassem > Guirsch > Bonnert > Viville > Freylange > Heinsch > Hachy > Sampont
> Fouches > Stockem > Toernich > Udange > Wolrange > Hondelange > Autelbas > Sterpenich
> Clairefontaine > Waltzing > Arlon

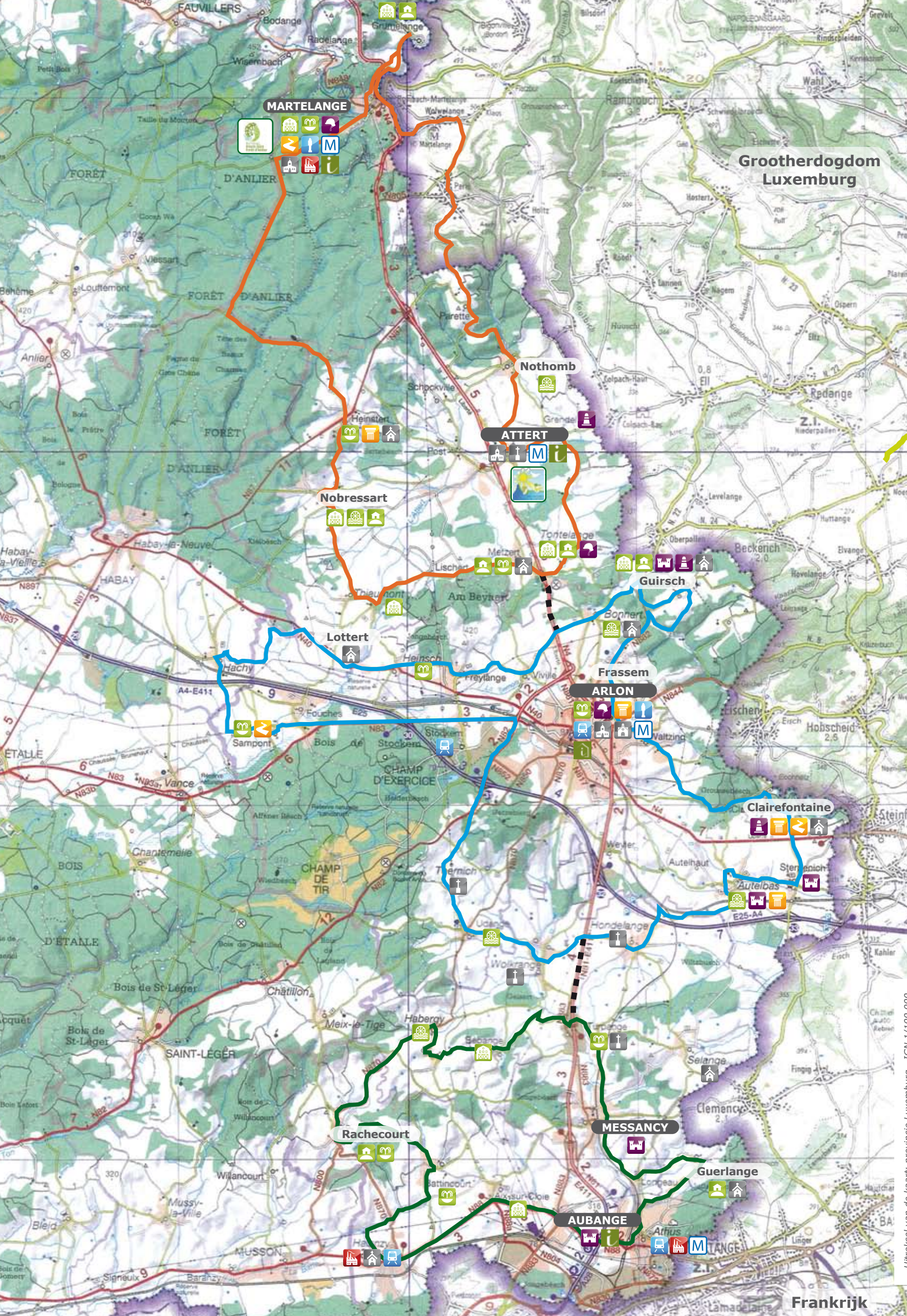
Route 2

Tontelange > Grendel > Attert > Nothomb > Parette > Perlé (Groothertogdom Luxemburg)
> Wolvelange > Rombach-Martelange > Haut-Martelange - N4 richting Bastogne > Grumelange
> terug naar N4 > Martelange > richting Vliessart > doorkruising van het Anlierwoud > Heinstert
> Nobressart > Thiamont > Lichert > Metzert > Tontelange

Route 3

Turpange > Messancy > Longeau > Guerlange > Athus > Aubange
> Aix-sur-Cloie > Halanzy > Battincourt > Bébange > Turpange
(Verbinding : Turpange > Hondelange)

www.arlon-tourisme.be

Route 1 : Erfgoed en Water

In de XIXde eeuw ontwikkelde zich, voor hygiënische redenen en om epidemieën te voorkomen, een heel netwerk van watervoorzieningen : pompen, drinkplaatsen voor het vee, wasplaatsen... In elk dorp is er minstens 1 wasplaats met verschillende bekkens om het linnen te wassen en te spoelen. De wasplaatsen werden meestal rechtstreeks van water voorzien door een bron. De architectuur van deze wasplaatsen is meestal eclectisch. In de volksmond werden ze "wespennest" genoemd !

Route 2 : Traditionele woningbouw in Lotharingen

De traditionele woning is meestal een blokdwoning die bestaat uit verschillende cellen onder hetzelfde dak. Elke cel heeft een eigen functie : woonst, stal en schuur. In vele gevallen is het woongedeelte hoger. De verschillende cellen weerspiegelen hun functie ook op de gevel. (de staldeur is anders dan de woningdeur of de schuurdeur). De deur- en vensteropeningen zijn verticaal afgeboord met kalksteen; de schuurdeur is meestal afgerond. De dikke muren zijn gebouwd met de lokale kalkzandsteen en het dak is bedekt met leisteen. Leisten werd voornamelijk ontgonnen in de Ardennen. Martelange en een gedeelte van Attert liggen in de Ardennen, de rest van de streek van Arlon behoort tot Belgisch Lotharingen.

Route 3 : Wegkruisen

Langs wegen en straten, in en buiten het dorp, op kruispunten en pleinen, aan de rand van het bos of midden in de velden, overal staan deze typische kruisen die werden gebeeldhouwd in de streek van Arlon tussen 1600 en 1900. Zij vertalen vaak de angsten, de hoop, de vroomheid en het lijden van de plattelandsbevolking in vroegere tijden. Afgezien van hun godsdienstig karakter, dienden sommige kruisen ook als verzamelplaats of als oriëntatiepunt voor reizigers. (Chr. Moïs et J.-P. Muller).

